

להשתתפות בקבוצת מחקר

משילות משולבת (collaborative governance) היבטים תיאורטיים ופרקטיים

- שלב ראשון - עיון בתיאוריות העכשוויות ובפיצול הרעיוני והמושגי בחקר המשילות המשולבת עם חוקרים המעוניינים לפתח גישת ניתוח רחבה וחדשנית לבחינת התופעה. שאלות לדוגמה: מהי משילות משולבת? מהי המשמעות של אחריות המדינה והאחריותיות (accountability) הדמוקרטית במערכות כאלה? מהו השילוב הנכון של אוטונומיה ותלות הדדית בין השותפים? מה משמעות ההבדלים בעוצמה ובמשאבים העומדים לרשותם?
- שלב שני - ניסיון לפתח דגם יישומי שיסייע למעצבי מדיניות לגבש פתרונות לפי עקרונות המשילות המשולבת. שאלות לדוגמה: מהם המאפיינים של מערכות מוצלחות של משילות משולבת בישראל ובחברות אחרות? איך מחולקת האחריות בין השותפים? מהו תהליך קביעת המטרות וקבלת ההחלטות במערכות המשילות המשולבת? כיצד מעריכים את תוצאות העשייה המשותפת? אילו דפוסי ומנגנונים של העברת מידע, הידברות ומשא ומתן מאפשרים לגשר בין יעילות אינסטרומנטלית, השתתפות ודמוקרטיזציה במערכות מרובות משתתפים? כיצד עשויה משילות משולבת להשפיע ואף לעצב מחדש יחסי מדינה-חברה-כלכלה-סביבה? האם דגמים של משילות משולבת מוגבלים לזירות מקומיות ולאומיות?

למרות היכולות הארגוניות של המדינה המודרנית היא מעולם לא קְשלה לבדה. המדינה נדרשה לשתף פעולה עם קבוצות וארגונים לא מדינתיים: ארגונים עסקיים, חברתיים ודתיים, ארגוני עובדים, קבוצות אינטרס ונציגי האליטות. משילות הייתה ועודנה אפוא פרויקט פוליטי רב-משתתפים שמצריך דפוסי שונים של תיאום, שיתוף פעולה וחלוקת אחריות.

לאחרונה התגבר העניין האקדמי והציבורי בתפקידיה של המדינה בחברה ובכלכלה. אחת ההנחות היא שמשילות מתאפיינת - או רצוי שתתאפיין - בחלוקה שונה של תחומי אחריות, סמכויות וביצוע בין המדינה ובין שחקנים אחרים, במסגרת השוק והחברה האזרחית, בזירה הלאומית והבין-לאומית. בתפיסת "הניהול הציבורי החדש", לדוגמה, נטען כי רצוי שהמדינה תקבע מדיניות אך תעביר את יישומה לידיים אחרות באמצעות הפרטה ומיקור חוץ. כיום גוברת ההכרה שיש לפתח חשיבה על דפוסי חדשים של שילוב ושיתוף פעולה בין השחקנים. המטרה היא ליצור דגם של משילות שמשוגל גם להשיג יעדים חברתיים וכלכליים וגם לפעול ביעילות לנוכח האילוצים שבפניהם ניצבת המדינה בעידן הגלובליזציה. אחת השאלות, לדוגמה, היא כיצד להתמודד עם בעיות מורכבות (כמו משבר האקלים והאנרגיה), שבהן אין למדינה מלוא הסמכות, המשאבים והמומחיות הנדרשים.

קבוצת המחקר מבקשת להשתלב בכיווני מחקר חדשים אלו מתוך שימת דגש על המציאות בישראל. "משילות משולבת" היא "טיפול משותף" בנושאים ציבוריים וחברתיים-כלכליים בהשתתפות ארגונים ובעלי עניין הפועלים במסגרת המדינה, השוק והחברה האזרחית. השלבים שלהלן הם הצעה ראשונית לעבודת הקבוצה:

הצטרפות לקבוצת המחקר

קבוצת המחקר תיפגש אחת לשישה שבועות במשך כשנתיים במרכז לצדק חברתי ודמוקרטיה ע"ש יעקב חזן במכון ון ליר בירושלים, החל בחודש מאי 2015. בתום עבודת המחקר תפרסם הקבוצה את ממצאיה. חוקרים מכל התחומים המעוניינים להשתתף בקבוצה, מזמנים להגיש תיאור של ניסיון קודם בחקר הנושא (אם יש) או בנושאים משיקים, ואת העניין שלהם במחקר (עד עמוד אחד). את המסמך יש לשלוח בקובץ וורד בצירוף קורות חיים אל netash@mandelinstiute.org.il מועד אחרון להגשת בקשות: 24 באפריל 2015.

חברי הועדה האקדמית

ד"ר נטע שרי-הדר, מינהל ומדיניות ציבורית, המכללה האקדמית ספיר ומכון מנדל למנהיגות
ד"ר ליהיא להט, מינהל ומדיניות ציבורית, המכללה האקדמית ספיר
ד"ר אסא מרון, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ומרכז חזן לצדק חברתי במכון ון ליר בירושלים
פרופ' יצחק גלינור, האוניברסיטה העברית בירושלים ומרכז חזן לצדק חברתי במכון ון ליר בירושלים

